

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa P.M.

przeciwko M.P.

o odszkodowanie i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 października 2016 r.,

skargi powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 5 czerwca 2014 r., sygn. akt VI Pa .../13,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 5 czerwca 2014 r. (VI Pa .../13) oddalił apelację powoda P.M. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 27 września 2013 r., którym oddalono powództwa P.M. wniesione przeciwko pozwanej M.P. o zapłatę kwoty 2.425,50 zł tytułem odszkodowania z umowy o zakazie konkurencji (sprawa VII P .../11) oraz kwoty 35.701 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od dnia 1 października 2008 r. do dnia 27 stycznia 2011 r. (sprawa VII P .../11, połączona ze sprawą VII P .../11 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia).

W uzasadnieniach sądów *meriti* przyjęto, że powód podjął działalność konkurencyjną wbrew zawartej umowie o zakazie konkurencji, a zatem nie może domagać się przewidzianego w tej umowie odszkodowania za powstrzymywanie

się od podejmowania działalności konkurencyjnej. Bezzasadne jest także żądanie wynagrodzenia za pracę, skoro powód nie tylko nie kwestionował przez blisko trzy lata otrzymywania należnego wynagrodzenia, ale podpisywał kolejne aneksy do umowy o pracę, uwidaczniał pobrane kwoty wynagrodzenia w zeznaniach do urzędu skarbowego i odprowadzał należne z tego tytułu podatki. Natomiast pozwany pracodawca uiszczał od należnego powodowi wynagrodzenia zaliczki na podatek dochodowy oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne .

Wyrok Sądu Okręgowego w B. powód zaskarżył w całości skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skargę oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego, a mianowicie:

- 1) art. 22 § 1 k.p. – powód zobowiązany był do wykonywania pracy, a pozwana do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem,
- 2) art. 94 pkt 5 k.p. – niewypłacenie powodowi terminowo i prawidłowo wynagrodzenia za pracę,
- 3) art. 29 § 3 pkt 2 k.p. – niepoinformowanie powoda na piśmie o częstotliwości wypłat wynagrodzenia za pracę,
- 4) art. 88 § 1 k.p. – wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, nie później niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego,
- 5) art. 86 § 3 k.p. – obowiązek wypłacenia wynagrodzenia może być spełniony w inny sposób niż do rąk pracownika, jeżeli tak stanowi układ zbiorowy pracy lub pracownik uprzednio wyrazi zgodę na piśmie,
- 6) art. 3 i 4 konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 95 dotyczącej ochrony płacy – płaca powinna być wypłacona wyłącznie w gotówce, wyjątkowo czekiem albo przekazem bankowym,
- 7) art. 4 i 5 konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 95 – płaca powinna być dostarczona bezpośrednio zainteresowanemu pracownikowi,
- 8) art. 19 i 13 konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 95 – płaca powinna być wypłacana w regularnych odstępach czasu, a gdy dokonywana jest w gotówce, tylko w dni robocze,
- 9) art. 6 konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 95 – pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść go na inną osobę,

10) art. 32 i 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – zasady równości i sprawiedliwości,

11) art. 8 k.p. – zgodność ze społeczno- gospodarczym przeznaczeniem prawa,

12) art. 13 k.p. – warunki realizacji godziwego wynagrodzenia za pracę określają przepisy prawa pracy,

oraz naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 6 k.p.c. dotyczącego sprawnego i szybkiego procedowania.

W oparciu o powyższe powód wniósł o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w B. jest niezgodny z prawem oraz wskazał, że „wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, brak jest ustawowej podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, a ponadto zaskarżony wyrok nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną”. Uprawdopodobniając wyrządzenie szkody powód podniósł, że „zgłosił dowody w aktach sprawy VI Pa .../13, z których wynika, że wykonywał pracę za którą pozwana nie wypłaciła mu wynagrodzenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem regulujące ją przepisy powinny być wykładane ściśle (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2015 r., III CNP 21/14, LEX nr 1659237 i powołane tam orzeczenia).

Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa w sześciu punktach wymagania, jakim

powinna odpowiadać skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku. Są to: oznaczenie wyroku i zakres jego zaskarżenia (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienia (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wnioski o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Każde z tych sześciu wymagań jest indywidualne i niezależne, a zatem każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i wypełnione. Brak choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine*.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że oceniana pod kątem dopuszczalności skarga nie zawiera elementu wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., to jest wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, ani że zachodzi sytuacja określona w art. 424¹ § 2 k.p.c. W myśl ukształtowanej linii judykatury skarżący powinien wykazać, że od zaskarżonego wyroku nie przysługuje środek prawny, za pomocą którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 listopada 2014 r., III CNP 17/14 (LEX nr 1551672), stwierdził, że skarżący musi zatem „wykazać”, a nie „wskazać”, „przedstawić”, „stwierdzić” czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, musi więc to przekonująco przedstawić i uzasadnić (zob. także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 5/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 17; z dnia 27 sierpnia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 140; z dnia 16 kwietnia 2014 r., IV CNP 65/13, LEX nr 1551672; z dnia 11 lutego 2015 r., II CNP 48/14, LEX nr 1650281). Skarżący poprzestał natomiast wyłącznie na stwierdzeniu, że „wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, brak jest ustawowej podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, a ponadto zaskarżony wyrok nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną.”. Oznacza, to że nie został wykazany brak możliwości wniesienia skargi kasacyjnej czy też skargi o wznowienie postępowania (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 24 lipca 2014 r., I CNP 50/08, LEX nr 442513 oraz z dnia 4 kwietnia 2012 r., I BP 12/11, niepubl.), albowiem jak wynika z rozważań dokonanych powyżej obowiązkiem skarżącego jest przekonująco przedstawić i uzasadnić niemożność wniesienia skargi kasacyjnej czy też skargi o wznowienie postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2008 r., I CNP 50/08, LEX nr 442513). Dodatkowo w tej kwestii należy zauważyć, że w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 5 czerwca 2014 r. (VI Pa .../13) skarżący wskazał wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 38.126,50 zł. Wobec tego od wyroku oddalającego apelację co do kwoty 35.701 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od dnia 1 października 2008 r. do dnia 27 stycznia 2011 r. skarżącemu, stosownie do art. 398¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 398² k.p.c., przysługiwała skarga kasacyjna (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r., I UZ 25/14, LEX nr 1711680) i nieuprawnione jest stanowisko skarżącego, że wzruszenie zaskarżonego w tej części orzeczenia było niemożliwe. Zgodnie z art. 21 k.p.c., jeżeli powód w pozwie dochodzi kilku roszczeń, zlicza się ich wartość.

Ponadto, w ocenie Sądu Najwyższego, brak jest podstaw do przyjęcia, że zostało spełnione wymaganie z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., który nakłada na skarżącego obowiązek uprawdopodobnienia szkody, wyrządzonej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, na skarżącym spoczywa obowiązek wskazania wysokości poniesionej szkody, zaprezentowania przekonującej jurydycznej argumentacji przekonującej o tym, że szkoda ta rzeczywiście została mu wyrządzona, a ponadto przedstawienia odpowiednich środków mających twierdzenia strony w tym zakresie uwiarygodnić (por. postanowienia: z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 140; z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 141). Okoliczność, że wydano orzeczenie niekorzystne dla skarżącego, nie uwzględniając jego żądania lub zajętego w sprawie stanowiska, nie jest równoznaczne z poniesieniem szkody w rozumieniu tego przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III BP 7/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 11 czy z dnia 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09, LEX nr 1431012). Skarżący podnosząc w skardze, że została mu

wyrządzona szkoda nie określił jej rozmiaru, a nie jest wystarczające podanie, że „dowody znajdują się w aktach sprawy VI Pa .../13, z których wynika, że powód wykonywał pracę, za którą pozwana nie wypłaciła mu wynagrodzenia za pracę” ani oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Podkreślenia również wymaga, że w tak lakonicznym wywodzie skarżący nie nawiązuje do odszkodowania z tytułu umowy o zakazie konkurencji, mimo iż skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem objął w całości wyrok Sądu Okręgowego. Ponadto w podstawach skargi skarżący nie powołał się na jakikolwiek przepis dotyczący odszkodowania z tytułu umowy o zakazie konkurencji, z którym zaskarżony wyrok byłby niezgodny z prawem.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. art. 424⁸ k.p.c., odrzucił skargę.

kc